

Izhaja vsak petek opoldne.

Naslov: Trst-Trieste
Casella Centro 37

ali pa: via Geppa 17/III

Izdaja konsorcij Malega lista

MALI LIST

Tednik za novice in pouk.

Mr. Licejska knjižnica
(Dr. Puntar)
Ljubljana - Jugoslavija

Male novice

ARGENTINSKO PISMO.

Za izseljence.

Graška Tagespost je priobčila pismo iz Argentine. Namenjeno je tistim, ki sanjajo o tem, kako bi žez noč v Argentini obogateli. Neki mož iz Gradca se je izselil v Argentinijo, da bi dobil katerokoli delo. Tam je bil sedem tednov brez posla. Slednjič je dobil delo v neki tovarni za klobase, 40 km južno od mesta Buenos Ayres. Delati mora od zore do mraka. Plačilo je neredno. Delavcev je vse preveč. Nihče naj ne hodi tja, ako nima sorodnikov ali znancev, ki bi mu zagurali delo.

Verski shod v Logu na Vipavskem.

Zbrali so za ta veličastni shod Log, ker se nahaja sredi rodovitnega polja, v dolini, ki jo je pesnik opeval «Dolina vipavska, krasota sveta». To je bil dan, ki ga je naredil Gospod, kateri kliče po vojni zbegane ljudi zopet nazaj. Istra, Trst, Goriska, Vipavska in Pivka so bile zastopane. 46 družb je prišlo in v procesiji so nesli 112 zastav. V procesiji je šlo osem tisoč oseb in ravnatelj oseb je tvorilo špalir. Nekaj divnega. Govori, eden lepši ko drugi, so v nemali srca, vabili solze iz oči, klicali zbegano ljudstvo nazaj k evharističnemu Kralju. Želimo, da bi verski shodi mnogo pripomogli k moralni obnovi našega naroda.

Iz Rima v Carigrad.

Poveljnik De Pinedo se je peljal v hidrovolantu, ki leta po zraku in plava pa morju, iz Rima do Carigrada. To črto, ki meri 3400 km, je prevozil v 16 urah.

Na Nemškem

kaze slabo. Marka neprestano pada. Francoz pritiska čedalje bolj. Neki star parlamentarec je dejal: «Po sedanji vladi pride do gospodstva edinole bolj-sevizem».

Potres na Japonskem.

Pri zadnjem potresu je umrl vsak dvajseti Japonec. Škoda znaša, v lirah računano, en milijon milijonov lir. Zmeda, ki je nastala po potresu, je nekoliko poglobila. Mrličje so pometali v morje; tolpe roparjev, ki so položaj izkoriščali in začeli ropati, so postrelili.

Novi krški škof.

Dr. Josip Srebrnič je bil imenovan za škofa na otoku Krku. Dr. Srebrnič je rodom iz Solkana pri Gorici. Študiral je v Gorici in na Dunaju, postal doktor in profesor na gorški gimnaziji. Nato je zapustil profesuro in je šel v Rim bogoslovje študirat. Kasneje je bil bogoslovni profesor v Gorici. Po preobratu je šel v Ljubljano, kjer je postal vseučiliški profesor za bogoslovje. Obenem urejuje znanstveni list «Čas». Dr. Srebrnič je vnet Jugoslovan in gotovo je, da bo glagolico, ki je na Krku udomačena, še bolj utrdil. Tako dobi pokojni Mahnič zares vrednega naslednika.

Veliko društvo.

Dante Alighieri ima namen, da širi italijansko kulturo po svetu, tudi med Slovenci; ima 404 odsekov s 700.000 članov. Lani je društvo nabralo 3½ milijone v svoj namen. Zgled požrtvovalnosti.

Na Bovškem

se je pripetila velika nesreča. Dekle Rezika Flaž je po nesreči padla s hriba v 500 m globok prepad. Črepinjo si je revica prebila in vse telo je bilo razmesarjeno. Nesreča je silno dirnila vse prebivalstvo.

Roparske bande strahujejo Istro.

PULA, 18. septembra.

Te dni je kanfanarski trgovec Deltrep šel sam po glavni cesti od Vodnja na proti Sanvinčentim. Bilo je nekoliko predpoldne. Ko je prisel do nekega ovinka, skoči iz za zida močan mož, ki nastavi in pomeri puško proti Deltrepu.

DENAR ALI ŽIVLJENJE.

Ko da bi trenil, zakriči ropar «O hori o vita», denar ali življenje! Potnik si ni pomišljal, zlasti ker je bil neoborožen, temveč si je odpel suknjo, vzel iz žepa listino in jo je izročil roparju. Nato je ropar skočil čez zid in je izginil.

Revolucija na Španskem.

Na Španskem je general de Rivera naredil to, kar Mussolini pri nas. Zbral je vojsko, vrigel vladu. Ko je kralj videl, da je de Rivera močnejši od ministrov, je potegnil z generalom. De Rivera je proglasil obsedno stanje.

Centralno bogoslovno semenišče

v Gorici se otvori 12. oktobra. Ta dan naj se gojenci zglasijo. Za sprejem je predložiti: spričevalo zakonskega rojstva, rojstnico, domovnico, spričevalo o neoporečenem vedenju, zdravniško spričevalo, spričevalo o dovršeni gimnaziji ali tretjem liceju. Prošnje naslovite na škofijstvo.

Pomen ljubljanskega velesojma.

Konzul Milan Dular, ravnatelj velesojma v Ljubljani, piše v Slovincu: «Kar ustvarjamo v Sloveniji, je ustvarjeno za celo državo, da jo izklesemo v granitno stavbo trde gospodarske sile na bregovih Jadranskega morja in ob cestah, ki peljejo v Orijent».

Vojne sirote.

V slovenskem delu Istre je 1121 vojnih sirot. Lepi so sadovi vojske!

Grad pri Mirnu.

Kvaternica se obhaja v nedeljo, 23. septembra. Slovesnosti od 6. in ob 9. ter popoldne ob 3. in 4. uri.

Na Reki.

Vlada je poslala generala Giardina za gubernatorja Reke. S tem se začne gledati rešitve reškega vprašanja nova doba. Že prihodnje tedne znamo čakati kakšno novost.

Vprašanje kompetence.

Meransko podglavarstvo je izdalo odlok, ki zahteva, da morajo tudi župni uradi rabiti nova krajevna imena na pečatih, sicer da bo oblastvo uradnim potom in na stroške župnik uradov, dalo delati nove štampilje. Meranski podglavar ne pozna ne svoje oblasti, niti postave. Cerkveno označenje kraja se je izvršilo od slučaja do slučaja od škofijskih oblastev in to je zabeleženo v ustanovnih pismih. Duhovnik ne sme poljubno spreminjati škofijskih določil, ako v to ni privolilo škofijstvo samo. Cerkev pa je precej konservativna in ponavadi ne sledi enodnevnim modim mladim uradnikom. Ko je bivša avstrijska vojska med vojno bivala v Trentu, tedaj je vojni poveljnik predložil trentinskemu škofijstvu spremembo vseh laških krajevnih imen v nemške. Škofijstvo je molčalo in tudi sedaj ni znano, da bi škofijstva hotela zaplesati po polki modernega orkestrona.

Obrestovanje na Nemškem.

V Berlinu dajejo banke posojila proti obrestni meri 90% na leto, za sebniki pa zahtevajo 3% na dan.

V POLNEM SREDNJEM VEKU.

Istra, zlasti južna, se vrača v srednji vek. Ne mine teden, ne da bi čuli o kakem roparskem napadu v Istri. Večina teh roparjev je osemljenih in s puško oboroženih. Danes si ne upa človek o belem dnevu na cesto, ker je sicer skoro sigurno, da bo srečal roparje.

DOLŽNOST OBLASTEV.

Policijsko oblastvo mora v interesu miru in varnosti storiti vse korake, ki so potrebni, da se iztrebijo roparske tolpe iz istrske dežele. Ljudstvo po sebi živi v stalnem strahu pred tolovaji. Vlada ne sme odlašati.

Drage železnice.

Za vožnjo v tretjem razredu bomo plačevali 15% več ko dosedaj. Vlaki Gorica-Trst bodo še bolj prazni.

Nov gospodarski list.

Edinost piše, da začne v kratkem izhajati v Trstu nov gospodarski list. Iz zanesljivega vira smo doznali, da bo za listom stala skupina oseb okrog dr. Slavika. Ker že izhaja v Gorici «Gospodarski list», ki je namenjen za vse Slovence v Italiji in ki je izvrstno pisan, je jasno, da bo novi gospodarski list v Trstu naperjen proti gorškemu «Gospodarskemu listu» kot konkurenčno podjetje. Zakaj en gospodarski list izhaja z zgubo; dva bi imela še večjo zgubo. Če je nas Slovanov v Italiji tako malo, da za silo izdajamo en sam gospodarski list in pomeni drugi tak list samo luksuz in razmetavanje denarja.

Družbe in vožnje po železnicah.

Družbe vsaj petnajstih oseb bodo plačevale za 20% manjšo tarifno ceno na vlakih v 3. razredu. Družbam z nad 100 oseb se zniža voznina za 30%, družbam z nad 400 osebami se zniža voznina za 40%.

Skrb za šolstvo.

Opatija dobi laško gimnazija, ki naj bo žarišče kulture med istrskimi Slovani. Tako bo kmalu v vsakem večjem istrskem gnezdu kaka laška gimnazija. Na Tirolskem bodo imeli med nemškim prebivalstvom letos štiri laške srednje šole.

Proti preklinjevanju

se bo vršil v nedeljo velikanski shod v pulski areni. Na zborovanju se sestavi program antikletvinske propagande. Prav je tako!

Vedno lepše.

Ministrski svet je sestavil načrt za odredbo, s katero se bo preklicala potrditev v službi tistih uradnikov, ki so služili že pod pokojno Avstrijo.

200.000 lir

je vlada določila kot odkodnino za tiste osebe, ki so trpele 24. majnika 1915 ob požigih v Trstu.

Goveje meso v Trstu.

Magistrat je določil le nekaj mesnic za prodajo mrzlo konserviranega mesa. Tržaški mesarji pa, ki jih je nad 300, hočejo vsi prodajati to meso, ker se zavedajo, da bo z rastočim uboštvo ljudstvo vedno bolj segalo po zmrznjenim mesom. Dosedaj porabi Trst med 100 kg mesa le 3 kg zmrzlega mesa, dočim poje Milan na vsakih 100 kg po 15 kg zmrzlega mesa.

Trst je velik mesojedec. Na vsako osebo pride mesečno 3½ kg mesa, v Milanu, v Genovi pa le 2½.

MIHEC: Prijubljene včasi besede so b'le: Delo in mir pa veselo srcè.
JAKEC: Zdaj pa moderni izrazi so ti: Bomba, revolver in slične reči.

Čiščenje.

V Asoli pri Mantovi je načelnštvo fašija zbrisalo 97 članov fašistov zaradi nevrednosti. Ako bi hoteli čistiti v društvih s slovenskimi fašisti, bi morali rabiti vile in grablje.

Zrezek brez cene.

Neki prijatelj nam piše: «Minoli teden sem bil na Dunaju. Točno opoldne sem bil v gostilni. Natakari mi prinese jedilni list, ki pa ni imel cen za jedila. Natakari mi pravi: Cene se ravnajo po draginji. Nato vprašam, koliko stane zrezek. Natakari: To se igračuni v kuhinji. Naročim zrezek. Čez deset minut mi prinese krasen zrezek. Ko sem 30 minut kasneje plačal, mi reče natakari: Uganili ste; ko bi sedaj naročili zrezek, bi plačali dvatisoč več. In tako je povsod. To me je izučilo, da sem plačeval jedila takoj ob naročitvi, ker cene neprestano rastejo.»

Prihodnja vojna.

Veliki ruski pisatelj Maksim Gorki je napisal članek o prihodnji vojni. Znamenit je ta članek in poln ljubezni do revnega in trpečega človeštva. Evo nekaj glavnih misli.

Rokodelstvo, ki nese.

Znano je, da je rokodelstvo, ki je najbolj dobičkasno, ubivanje bližnjega. Najbolj bogatijo tisti ljudje, ki prodajajo moralna sredstva za vojsko.

Arsenal v Edgewoodu je proti koncu vojne izdeloval do 200.000 plinovitih bomb na dan. Vsi vojni specialisti so prepričani, da bo prihodnja vojna — vojna bomb in plinov. Major Lefevre trdi, da se že izdelujejo plini, ki bodo vplivali na možgane. Tako bodo prihodnje vlade polnile svoje bolnišnice z umobolnimi, ki se bodo vrnili iz vojne.

Daleč od evangelija.

Že trideset let je, odkar živi v meni prepričan, da sedanji svet sploh ni več krščanski. Novi vojni evangelij uči: če ljubiš svojega bližnjega, ubij ga čimprej!

Kakšne bodo prihodnje ofenzive? Ne da bi se bila napovedala vojna, bo 4 ali 5 tisoč zrakoplovov povsem neslišno v lumen svitu priletelo čez naša mesta. Vsak zrakoplov bo vrigel po par kvintalskih bomb in vsaka bomba bo v stanu raznesti celo predmestje.

Beseda materam.

In vse te bombe, ti plini ne bodo namenjeni toliko vojakom na fronti, kolikor mirnem ljudstvu mestih v zaledju.

Matere, ali boste na vse to molčale? Ali ne boste povzdignile svojega glasu proti norosti, ki utegne ves svet poviti v oblak strupa?

Ali se bomo še pravdali?

Eden poglavitnih vzrokov sovraštva med sosedi v naših vaseh je pravdanje. Da je pravdanje zelo ukoreninjeno v našem ljudstvu, nam pričajo izrazi, ki so mu prišli v kri in meso: pravdar, pravdarski dohtar. Ponekod imamo može, ki se zapletejo vsako leto v par pravd. In pravde stanejo denar in spet denar. Pravde vničujejo cela premoženja. Pravde so vir dosmrtnega sovraštva. In zakaj pravde? Včasih za prazni nič. V kalendarju «Goriške matice» je neimovan pisec priobčil nekaj dragocenih vrstic o pravdanju in o načinu, kako bi se dale pravde odpraviti ali vsaj znatno omejiti.

Pravde so drage.

Pravde se dandanes neznansko drage. Ako v pravdi ne zmagaš v celoti in moraš del stroškov sam plačati, bo ta del ponavadi tako velik, da bo presegel svoto, s katero si zmagal. Ako docela propadeš v količkaj obsežni pravdi in nisi dovolj premožen, uničiš sebe s silnimi stroški, ki jih moraš plačati. Ako pa popolnoma zmagaš, ugonibiš nasprotnika.

Pravde željno ljudstvo.

Navzlic vsemu spoznanju, da so pravde velik vir naših nesreč, je v našem narodu še vedno preveč ničevih pravd. Dasi se nima ljudstvo ničesar tako bati kakor gospodarske propasti, se vendar včasih pravda brez potrebe.

Žive slike.

kako neumno je pravdanje, nam je podal naš velezasluzni pisatelj Finžgar v drami «Veriga.» V tej igri, ki bi jo morali prav pogosto dati na deželi, nam Finžgar pretresljivo sliko pogubno pravdarsko zagrizenost. Kako so smešni trmasti pravdarji, pa nam opisuje enodejanka «Kje je meja» in burka «Pred sodnikom.»

Mirna poravnava.

«Edinost» je pred nekaj dnevi popisala prizadevanja nekega laškega senatorja, da bi se število pravd omejilo in da bi se nasprotniki poravnali potom razsodišča. Nam se zdi, da si ti zgledi zelo koristni, na drugi strani pa ni potrebno, da bi hodili le preveč drugam v šolo, ker jo imamo že doma.

Lepi zgledi.

V nekaterih občinah na Primorskem, na primer v Sv. Križu na Vipavskem, so pred vojno ustanovili na podlagi državnega zakona posredovalni urad, pred katerem smejo stranke poskusiti poravnavo skoraj v vseh civilnih zadevah. Dosežene poravnave imajo izvršilno moč. Znano nam je, da je v vsakem večjem prepiru, kjer je bilo predvideti, da pojdejo stranke na sodnijo, poklical župan obe stranki in jima predložil mirno poravnavo. In mnogi spori so se polegli brez stro-

škov. Kako posluje danes ta urad, nam ni znano. Prosimo pa za poročilo.

Kaj storiti?

Dobro bi bilo, ko bi se povsod osnovala mirovna razsodišča. Ako ni pobude od strani župana ali dušnega pastirja, tam naj bi se stranki poravnali potom posebnega razsodišča, ki nastopi samo za tisti slučaj. Vsaka stranka naj bi imenovala svojega zastopnika iz domače občine. Ta dva razsodnika si sporazumno zbereta načelnika. Razsodnika in načelnik

zaslišijo obe stranki, ugotovijo dejanski stan, sprejmejo dokaze, sodijo in razsodijo ter izdajo pismeno razsodbo, ki jo podpišejo razsodniki in obe stranki.

Pravi kristjani.

Dokler ne pridemo do mirovniških razsodišč, ne moremo trditi, da smo kristjani. Evangelij je nauk odpuščanja, ljubezni, poravnave, pravdarji pa ravnajo v nasprotju z evangelijskimi nauki. Koliko stroškov bi si naši ljudje prihranili, koliko premoženj bi ne šlo na dražbo, koliko preprirov bi izginilo iz naše srede! Namestu sovraštva bi zavladala ljubezen.

Anton Kocijan.

Kaj nam z dežele pišejo

Ribniško zidanje v Topolcu — Požar v Knežaku — Vojščica brez župana — Goriška pesmica — Zadeva žveljske oljarne — Iz kapucinske cerkve so izgnali naš jezik, cerkev je sedaj prazna. Odhod ljudskega dobrotnika.

TOPOLEC.

Resnico je pogodil dopisnik v 26. številki, kjer opisuje slogo naših vaščanov gledè na zvonik. Preudarji može so se zbrali in sklenili prispevati k zgradbi srednje velikega zvonika za našo cerkev. Vsi posestniki so se strinjali s tem. Pa se je začel prepir. Par njih, ki se jim zdi, da so nekaj več, se niso zadovoljili s srednjim zvonikom, češ, kaj bi z malim, mi hočemo velik, visok zvonik, sami si ga zgradimo. Vsi drugi posestniki so odstopili, češ, pa si zidajte. In majnika so začeli z delom, pa še danes zvonik nima strehe.

Dopisnik se šali v 26. številki, da je zmanjkalo lir in da iščejo telarjev. Visokoleteči se sedaj vsi iz sebe in strašijo druge, rekoč: Kdor ne da denarja, temu ne bo zvonilo, ko umrje. Nato pravim jaz: Može, ali ne veste, da nosi stari zvon letnico iz 17. stoletja in da je ta zvon dedščina, ki so jo nam zapustili naši pradedje? Napravite zvonu podstavek, kakor ga je prej imel ali pa ga obesimo na lipo. Zvonil pa bo vsem nam.

Kar se tiče plesov, ima dopisnik popolnoma prav. To pogansko zapuščino naj bi kar iztrebili.

V STUDENEM pri Postojni

se vrši društvena prireditev: «Ob vojski», spisal dr. Jan. Ev. Krek, in tombola, dne 23. septembra ob 3. popoldan, v gasilnem domu.

VOJŠČICA.

Videmski prefekt je odstavil župana Josipa Pirca. Pred kratkim so mu vzeli gostilniško licenco, zdaj so mu vzeli čast, ki mu jo je bilo dalo ljudstvo pri volitvah. Vzroki? Uradno pravijo, da je dovolil, da so se vršili v njegovi gostilni protidržavni shodi in da je večkrat izzival orožnike. Za obe obdolžitvi pa v Vojščici ne zna nihče; nikomur ni znano, da bi se bil vršil v Pirčevi gostilni kdaj kak protilaški sestanek. Drugi pravijo,

da je vlada storila ta sklep, da se tako ljudstvu priljubi. Kje je resnica, ne vemo.

KNEŽAK.

V bolnici je umrl 8 let stari Franc Sedmak, ki ga je ranila granata na Baču. V obmejnih gozdovih imajo zopet topničarji strelne vaje, ljudje so pa mislili, da bo vojska, ker so topove na hribe vlačili. Hvala Bogu, da je bil strah prazen, nauk za ljudi, naj nikar prehitro ne sodijo.

V petek je pogorela v Knežaku čevljarju, po dom. «Grgotu», hišica. Užgalo se je od dimnika, ki je bil speljan tik ob ogredju. Od družine ni bilo nobenega doma, vendar so urni domačini vse pohištvo rešili. Ogenj se ni razširil, ker je bilo brez burje.

Z DEŽELE

dobivamo polno zahval in spodbud. Evo eno pismo: «Podpisami se zahvaljujem Malemu listu in njegovim požrtvovalnim urednikom. V Malem listu vidim najboljšega zagovornika pravice in poštenosti. Želim, da postane Mali list pravi hišni list naše ga ljudstva. Le tako naprej! Sveto pri Komnu, Angelj Forčič.»

KROGLJE - DOLINA, 9 sept. 1923.

V odgovor dopisniku iz Žveljske oljarne v «Malem listu» št. 28, z dne 31. avgusta t. l., blagovoli naj slavno uredništvo resnici na ljubo, priobčiti sledeče:

Pred svetovno vojsko delala sta v žveljski oljarni 2 oddelka (turnusa) po 10 ur na oddelek. Napravila sta v 16 urah vsaki po 43 stiskov (preš), to je po 43 na uro. — Po vojski se je pričelo delati v 3 oddelkih po 8 ur in na vsak oddelek po 34 stiskov ali 4.25 stiskov na uro. Pred kratkim časom je naložila direkcija, da treba narediti v 8 urah 35 stiskov, to je 4.375 stiskov na uro. Ne vem, kako krivdo nosim podpisani, ker ravno toliko dela zvršita tudi ostala dva oddelka!

Ponočnih poviškov vendar se ne more

zahtevati od vodje oddelka, če istih delavstvo od direkcije ne dobiva.

O zadevi komunistične notranje komisije bi znal natančneje pojasniti zapupnik g. Haulik v drugačni luči kakor brezimni dopisnik, kajti delavci niso imeli nič odpuščati podpisanemu. Plini repnega semena zgejo tudi podpisane ga v očeh, ali pritožiti se moram le Bogu, da sem tudi jaz delavec in ne gospod.

Da so inženirji nepremišljeno postavili stranišča, priznam, da se pa ta krivda pripisuje meni, je vendar smešno.

Oni, ki so kopali na mojem zemljišču, so bili za svoje delo tudi plačani pošteno. Tudi dopisniku je prosto one tedne, ko tvornica ne deluje, prisluziti si kaj in zato nič sramote.

Z dokazi na dan, koliko lir sem jaz za nastavljanje delavcev prejel! Za vsako v ta namen prejeta liro plačam 100 lir za onemogle delavce žveljske oljarne.

Toliko v obrambo, v kolikor se dotični dopis na mojo osebo obreguje.

Ivan Kocijančič.

Pripomba uredništva: Kratko in zadnjo besedo ima naš dopisnik.

DOLINA.

Začetkom tega meseca nas je zapustil g. nadučitelj Jereb, ker ni vdobil državljanstva. Oblasti niso čutile nikakega usmiljenja z vbogo težko bolno hčerko, ki je morala zapustiti posteljo in iti na daljno pot v Rajhenburg na Štajerskem. Najbolj žalostno pa je, da so trije delinski veljaki, ki se stejejo med najboljši narodnjake, s svojim podpihovanjem skrivili, da je moral oditi g. nadučitelj, ki bi ga moralo ljudstvo zaradi njegovega delovanja na gospodarskem in narodnem polju ohraniti v hvaleznem spominu. Naj mu bodo te vrstice v zadoščanje za ves njegov trud. Tisti trije narodnjaki, ki so obenem občinski odborniki, pa naj bi rajši malo pogledali po vasi, v kakem žalostnem stanju so ceste in gorica na sredi vasi, ki je podobna bolj smetišču nego javnemu trgu. Naj bi poskrbeli za kak pokrit prostor za vboge ženske, ki morajo v dežju in mrazu prati pod milim nebom, klečeč na golih tleh. To bi bilo narodno in socialno delo za ljudstvo. Lepe besede same ne zadostujejo, treba dejanj.

Z GORIŠKEGA

nam pišejo, da tam pojejo novo pesem, katere dva prva verza začneta z Ivanom Cankarjem, ki je rekel:

Izdajica, tedaj umri,
Naj zemlja pije tvojo kri!

GORICA.

V nedeljo sem bil pri sedmi maši pri kapucinih. Klopi polne, za silo. Dva, trije spovedanci... Včasih nabita cerkev, oblegane spovednice...

Tri vprašanja!

Ali pošiljate krajevne novice v Mali list?
Ali nabirate naročnike za Mali list?
Ali inserirate v Malem listu?

PODLISTEK

Ni mu teknilo.

Ko je končala vojna, se je France napotil domov, kjer je našel bolno ženo in skoro vničeno gospodarstvo. Vse to ga je tako patilo, da je iskal uteha v vinu. Nekega dne je bil po opravkih v daljnem mestu. Ko je opravil svoje posle, si je kupil v trgovini košček sira in kruha in je hitel do vlaka. Juzina je bila zavita v star, preperel časniški papir. Francetov pogled se je ustavil pri debelotiskanem članku, ki se je glasilo:

«Dvojna izguba»

Sinoči se je odigral v tukajšnji vojaški bolnišnici pretresljiv prizor. Vojski so se vračali od pogreba dobrega tovariša. Ko so bili pri vratih, je prisopela mati ranjkega; vsa izmučena je bila, prišla je iz daljne dežele, da bi spremila ljubelega otroka na zadnji poti. Ni ji bilo

dano. Na sinovem grobu so jo zapustile zadnje moči in revica je obnemogla in se je zgrudila. Pogrebeci so jo obstopili, ji stregli in kmalu je bila spet pri zavesti. Pretresljivo je bilo njeno ponovno klicanje: «Zakaj te nisem videla, če ne na smrtni postelji, pa vsaj mrtvega! Kako si pričakoval svoje matere! Oh, da si moral v tujini izdihniti!»

Pri tem je pokazala zmeškano in od solz premočeno pismo, v katerem je bilo zapisano: «Ljuba mati, še enkrat bi Vas rad videl in objel, preden umrem». In revica je pripovedovala o križih in težavah, ki jih je imela na poti. Kravo je prodala, da bi zbrala denar za na dolgo pot. Denar je shranila v culico in to je pozabila na poti proti postaji pri neki kapelici, pri kateri je molila za svojega sina. Ko se je kasneje zavedla, da nima cule, se je vrnila do kapelice, toda cule že ni več našla. Svojo izgubo je naznanila županu, pa brez uspeha; nepoštenu

najditelj si je obdržal denar. V prvi vasi si je ženica izposodila denar, toda pri tem je precej zamudila in tako je prišla le na grob sina. V bolnišnici so ji povedali, da ravnokar pokopujejo njenega sina».

Temu dopisu je bil dodan še naslov dvakrat zadete matere.

France je bil iz sebe. Sram in kesanje sta polnila njegovo srce. Zavedal se je, da si ni le pridržal tujega blaga, ampak da je bil kriv, da umirajoči sin ni več videl lastne matere. Dva in trikratna krivda je bremenila njegovo vest. Ali je bilo tedaj kaj čudnega, če se tega denarja ni drzal blagoslov?

Pa morda ni bil on tisti? Pogledal je še enkrat v časopis, pregledal datum — da, takrat je bilo, takrat, ravno pred petnajstimi leti!

Torej nobene tolažbe več, nobenega upanja. On je bil brezvestnež. Tako je očitala Francetu vest. — Ali naj bi pa

tak ostal, sedaj, ko bi se morda dalo še kaj popraviti? Ne, zdaj ni smel in ni hotel zgubiti niti trenutka več. Mogoče je bil to prst božje previdnosti, ki mu je spravila pred oči ta stari časopis, da bi imel tako priliko, zadostiti za storjeno krivico in si tako vest pomiriti?

Napotil se je v občino stare Barbare — tako se je imenovala nesrečna žena — in je stopil v županski urad, da bi izvedel, dali se živi Barbara in v kakšnih razmerah. Kmalu je izvedel, da živi stara Barbara v občinski ubožnici. France se je stresel. Kako naj bi vse popravil? Petsto kron je imel še dolga. Kje naj bi vzel tisočake, da bi vrnil Barbare in tako zadostil za storjeni greh? Ali naj bi delal nove dolgove? Kdo naj mu sploh še kaj zaupa, ko pa je na koncu? Cele dneve je hodil okrog, tuhtal in studiral, toda vse zaman. Ni ga bilo izhoda! Vest ga je pekla in notranji glas je velel: «Pokoro delaj!»

GOSPODARSTVO

Določila o žganjekuhi.

(Važen članek iz peresa g. inženirja Jos. Rustje).

Zganjekuharji naj si dobro zapomnijo oblastvena določila.

Prijava in kuhanje.

1. Začetek kuhanja se mora javiti 5 dni poprej pristojni davčni oblasti. V te 5 dni pa ne smejo pasti zadnji dnevi enega meseca ter začetni dnevi sledečega meseca, n. pr. ni dovoljeno javiti šele 28. oktobra, da se bo začelo kuhati 3. novembra; v tem slučaju bi morali javiti že 25. oktobra.

2. Ako ni bila ena zganjekuha (kotel) več kot skozi 3 mesece v teku, se mora izvršiti prijava 10 dni prej.

3. Nadaljevanje kuhanja, po preteku te prijavljene dobe, se mora tudi javiti 5 dni prej. N. pr. Nekdo je prijavil 25. oktobra, da bo začel kuhati 2. novembra in da bo kuhal skozi 3 dni, to je od 2. novembra do 8. novembra. Ako hoče kuhati še nadalje, recimo še 9. in 10. novembra, mora to prijaviti najpozneje 3. ali 4. novembra.

4. Z zganjekuho se ne sme začeti prej ko 2 uri pred solnčnim vzhodom in ne končati pozneje ko 2 uri po solnčnem zatonu.

5. Posamezna prijava ne sme vsebovati različne kotle in različne surovine (sadje, tropine, vino itd.). Za vsak kotel in posamezno surovino mora biti napravljena posebna prijava.

Delno oproščanje.

Za letos in deloma drugo leto bo pri nas zganjekuha oproščena polovičnega državnega davka, potem ne več. Od 11. novembra 1924. bo pri nas zakon v njegovi celoti in veljavi in s tem je gotovo zadan naš dosedanji zganjekuhi smrtni udarec, ako ne bo vlada upoštevala naših posebnih gospodarskih razmer, posebno v onih krajih, kjer je zganjekuha tvorila največji ali celo edini dohodek, n. pr. v gotovih delih Notranjske.

Zakaj taka postava?

Zakaj so v Italiji glede zganjekuhe take določbe? Odgovor je lahek. Italijanska vlada je proti pitju žganja, ker proizvaja Italija toliko vina. Ljudje naj pijejo vino. V drugi vrsti hoče država tudi ščititi nekatera močna in svetovno znana vina pred ponarejenjem ter ne v zadnji vrsti hoče imeti tudi lep dohodek. Ko je finančni minister De Stefani zakon o povišanju davka na alkohol predložil kralju v podpis, mu je poročal sledeče:

«Računa se, da bo najmanj 250.000 hl čistega alkohola doplačalo povisek od 200 L; iz tega sledi prejemkov 50 milijonov lir in najmanj 25 hitrega, čistega dohodka.

Veliko korist bo od tega poviška imela tudi **industrija**, posebno proizvajalci likerjev, pravega vermuta in proizvajalci marsale, ki bodo zaščiteni pred konkurenco drugih itd.»

Kaj bo?

Je li pri nas zganjekuha vseeno mogoča? Kot smo dosedaj kuhali zganje, ga ne bomo več, vsaj ne po 11. novembru 1924. V Italiji so danes velike destilerije, velikanska podjetja, ki kuhajo zganje in spirit noč in dan skozi celo leto. Spirit proizvajajo iz tropin, sadja, pokvarjenega vina, melase (ostanki sladkorne industrije) itd. Te tvornice so zelo moderno urejene in njihova rentabilnosta sloni na tem, da dosežejo največji uspeh z najmanjšimi stroški. Vse manjše zganjekuhe in tvornice spirita so izginile ali pa izginjajo.

S tropinami je po Italiji precejšen promet in ministrstvo železnic dovoljuje letno znatne olajsave prevozu tropin iz kleti v destilerijska podjetja, ki dobivajo iz tropin zganje, vinski kamen in ereslovino.

Po 11. novembru 1923. bo pri nas zganjekuha le tedaj mogoča, ako bomo imeli eno veliko podjetje, ki bo združilo s cele dežele vse one predmete, iz katerih je mogoče proizvajati zganje.

tega naj se ne špekulira ravno na zavarovanju. Zavarovali imetje gospodarju, posebno še, če ima družino, bi morala biti prva skrb.

Ko pride zavarovalni potnik v hišo in predočuje gospodarju, da ni izključeno, da se mu pripeti nesreča, vdobi razne odgovore, kakor n. pr.: «**naj pogori, pa bomo žli po svetlu, saj do sedaj še ni zgorelo**», — «**pa bomo pazili**» i. t. d. Vzemimo slučaj F. Grižona iz Dekanov. Dne 25. avg. mu je vsled strele pogorelo celo imetje. Ker ni bil zavarovan, prosi ubogi mož milodarje. Poži, da ne nabere niti 10 lir na dan. Mi mu verjamemo, ker oni — in takih je veliko —, ki ne plačuje za sebe, ne bo imel tudi za druge odprtih rok. Upam, da je Grižonov slučaj dobra šola za egoiste.

Tatvina živine.

Kako naj bi se branili?

V zadnji časih se pridno množijo tatvine živine. Z Goriškega, iz Istre, z Notranjske se čujejo vesti o tatvini. Temu so ukradli vola, onemu kravo, tretjemu konja. Ljudje se sprašujejo, kaj bi počeli, kako bi se zavarovali pred živalskimi tatovi.

Dr. H. Venturi je mnenja, da bi se število tatvin zelo omejilo in da bi tatu prišli laglje na sled, ko bi storili troje: prvič naj bi se vžgal vsaki živali znak, mogoče začetna črka občine in zaporedna številka, drugič naj bi bilo vsem mesarjem ostro prepovedano, kupovati ali klati žival brez znaka in brez občinskega potrdila, tretjič bi morala oblastva nadzorovati sejme. Vsak prodajalec bi se moral izkazati

z listkom, ki nosi kopijo znaka in zaporedno številko. S tem bi prodajalec dokazal, da je pravi lastnik živine. Kupec bi moral dobiti tudi listek in bi ga moral oddati županstvu svoje občine.

Dr. Venturi misli, da bi se na ta način omejilo število tatvin, na vsak način pa da bi se tat prej našel.

Izvoz naših vin.

Dunajsko ministrstvo za trgovino je gledè uvoza primorskega in tirolskega vina tole odredilo: Za enkrat dovolimo uvoz le 35.000 hl, ki se porazdelijo na posamezne avstrijske dežele, tako da dobijo alpski okraji 84% določene količine, drugi 16%. Kasneje dovolimo še uvoz 15.000 hl, da tako zadostimo avstrijsko - laški pogodbi. Vino ne sme glasom pogodbe presegati 13%.

Sežana, 12. septembra. Prignanih 339 glav živine. Cena 4.50 do 5 L žive vage. Konjev 200. Cena 1000 do 4000 L. Prasičev 182. Cena 150 do 180 L. Na stojnicah mnogo raznovrstnega blaga. Kupčija živahna.

Po čem je lira?

Dne 19. septembra si dal ali dobil:

za 100 dinarjev — 24.40 L.
za 100 avstr. kron — 8.2 st.
za 10.000 mark — 2.0 st.
za 100 š. kron — 68.— L.
za 100 fr. frankov 131.— L.
za 1 dolar — 22.60 L.
za 1 fant — 103.— L.

Pravi zločinci.

Gorica, 19. septembra.

Dan na dan ljudje oblegajo Mont ter dvigajo denar. Danes sem vprašal do dvajset dvigalcev: zakaj? Misli sem, da mi odgovorijo: ker se bojimo nove vojne. Niti eden. Vsi so dejali: ker se bojimo, da pride na Mont fašistovski komisar in temu mi ne bi zaupali svojega denarja. Tako je Mont izplačal že več milijonov. Toda znano je, da ima Mont več desetih milijonov kredita; znano je, da Mont ne rabi denarja za kake borzne špekulacije, ampak da ga nalaga kar najbolj sigurno na podlagi hipotek na zemljišča, stavbe itd. Mont je v tem oziru najbolj trden denarni zavod na Goriškem.

Zakaj dvigajo?

Znano je, da je pred nedavnim časom goriška «La Voce» začela hujskati proti Montu in tako — po sistemih, ki smo jih navajeni od 1920 dalje — pripravljati pot fašistovskemu komisarju. Ta kampanja je povzročila strah v ljudstvu in posledice niso mogle izostati.

Pisuni v «Voce» so se spravili na denarni zavod, ki je na vso moč soliden in močan kakor noben drug. Borba proti «Montu» je absolutno neopravičena. Toda ta borba je rodila, kar je rodila.

Zločinci.

Taki pisuni, ki vodijo borbe na ta nemoralni način, so prvi javni škodljivci in politično oblastvo, ki z najstrožjim očesom sledi vsaki vrstici slovenskih listov, bi se hila moralo zaustaviti pri alarmantnih poročilih goriškega lista. Pa se ni. In v tem podčrtujemo veliko odgovornost goriškega podprefekta.

Priznamo sicer, da je zadnje tedne «La Voce» umolknila ter da se nič več ne govori o komisarju, toda to ne po zaslugi podprefekta, ampak le zato, ker so uredniki lista uvideli svojo napako.

Prefektu in ljudstvu.

Gospod dr. Nicolotti ima priliko, da se v primeri Monta ad oculos prepri-

ča, kakšno zaupanje ima naše ljudstvo do fašistov...

Ljudstvu pa priporočamo, naj bo povsem mirno in naj ne dviga svoje ga varno naloženega denarja z Monta, ki je trden ko skala.

Gene oglasov: za en centimeter višine v eni koloni štiri lire. Popusti: pri 5 kratni objavi 5 od sto, pri 10 kratni 10 od sto, pri 26 kratni 20 od sto, pri 52 kratni 30 od sto popusta.

MALI OGLASI

stanejo 20 stol. za besedo. Pri 5 kratni 10%, pri 26 kratni 15%, pri 52 kratni objavi 20% popusta.

VELIKA ZALOGA papirja, papirnatih vrečic. Uvoz in izvoz na vse kraje. Po ugodnih cenah. Tvrdka **Gastone Dolinar Trst - via Ugo Polonio 5.**

DIDAKTIČNA SOLA (ulica Gatterer 10. I. vogal Acquadotto). Vzgojevalna, resna, moralna metoda. Pospešena pouk malih skupin: za 2—4 učence. Pripravnica za izpite, maturo na tehnični šoli, gimnaziji, meščanskih italijanskih šolah i. t. d. Pouk v jezikih, računstvu, knjigovodstvu, slikanju, risanju. Pomoč pri predelovanju šolskih predmetov. Veronauk. Imena učiteljev jamčijo za uspeh. Nizka učnina.

ZALOGA DOMACIH VIN: pristen vispavec, istrski refosk in kraški tezan. Na debele in za družine via Cunicoli 8, na drobno v gostilni via Giuliani 32, Cenjenemu občinstvu se priporoča Franc Štrancar.

Krone in goldinarje plačujem vedno dve stotinki dražje nego drugi kupci. Kupujem tudi zlato, srebro in platin. — Trst, Via Pondares 6, I.

RAZNO BLAGO samo na debele za preprodajalce v Trstu, via S. Nicolò 19.

TRI MILIJONE LIR imam na razpolago za posojila. Posojujem po 6%. Posredovanje pri g. Kavčiču v kavarni Central via Roma od 9 do 11 in od 2 do 7.

PECENKO FERD. Trst — Scaia Belvedere 1, priporoča svojo staroznano zganjarijo. Ima na razpolago najboljše likerje.

ZASEBNA GLASBENA SOLA prof. Pervanja via Dom. Rossetti 77. Poduk v klavirju in na orglah do najvišje popolnosti. Podučuje se tudi harmonija, kontrapunkt, kompozicija, akustika, estetika, zgodovina glasbe. Za organizacijo: liturgika, zgodovina cerkvene glasbe, gregorijansko petje, vodstvo sborovega petja in cerkvena kompozicija. Vpisovanje vsak dan od 10—12 in od 2—4. Ob nedeljah od 10—12 na Proseku v župnišču. Pričetek šole 1. oktobra.

PRODAJALKO, starejšo, dobro izvečbano manufakturstinjo, ki je že več let servirala v večjih trgovinah, zmerno slovenskega in italijanskega jezika, z dobrimi referencami, za takojšnji ali poznejši nastop sprejme V. Šket, manufakturna trgovina Il. Bistrica.

JOSIP MAHNIČ, MLINAR V BOLJUNCU, pošta Dolina št. 174, priporoča slavnemu trgovstvu mesta Trsta ter občinstvu bližnjega Krasa svoj mlin za puhanje ječmena, koruze, mletje pšenice ter presejanje iste v tri vrste bele moke, koruze in presejanje iste, ajde, ovsa itd. Postrežba točna.

Pianino ali harmonij, četudi že obrabljen ali zavržen, bi kupil za nizko ceno. Ponudbe na dopisnici: Luka Armeni, organist, Studeno 78 p. Postojna.

Ali se da izdelovati vino iz češpelj?

Na to vprašanje, ki nam je dosti iz Notranjske, smo se obrnili na strokovnjake. Prejeli smo odgovor: «Da bi kje vino delali iz češpelj, nismo še čuli, izključeno pa to ni. Seveda bi morale biti češplje zelo zrele, vse zelene bi morale odbrati. Nato je treba češplje premastiti in stisniti. Potem pridodate izprešani tekočini nekoliko kipečega mošta (iz zmaščenega grozdja) ter pustite, da se vse skupaj prekuha in prevre. Treba pa paziti, da se vino ne skisa. — Gre torej za poskus, zakaj garancije ni nobene, da bi dobro uspelo. Ako pa uspe in se tudi izplača, potem bi imeli naši kmetovalci nadomestek za skoro prepovedano zganjekuho. Kdor poskusi, naj bi bil tako ljubezniv, da bi poročal v Mali list.»

Izvoz češpelj. V Jugoslaviji gredo češplje na štajersko-hrvaški meji po 4 do 5 kron kilo. V Bosni so še cenejše, torej v lirah: 24 do 30 stotink za kilo. Če računaš še carino, vozni ino itd., uvidiš, da absolutno ne moremo s češpljami na jugoslovanski trg.

Kmetje, zavarujte svoje imetje!

So na svetu še taki ljudje, ki mislijo, da jih nikdar ne more doleteti nesreča. Zato tudi iz špekulacije ne zavarujejo svojega imetja. Za one bore lirice, ki se letno za zavarovalnino plačujejo, tvegajo celo svoje premoženje. Radi priznavamo, da se nahajamo v kritičnih časih, a zaradi

DELAJSKI VESTNIK.

Diktatura proletarijata

Komunistična internacionala ima v svojem programu kot bistveno točko predpisano «diktaturo proletarijata». Potom nje se ima izvesti razlastitev kapitalistov, kakor tudi splošna odprava zasebne lastnine; potom nje se ima ustrahovati buržoazija in zlomiti sleherni upor proti novi oblasti; potom diktature proletarijata se ima izvesti socializacija podjetij in uvesti nov, socialistični družabni red.

Kaj pomeni diktatura?

Diktatura pomeni popolno oblast (komando) v rokah ene osebe, ene skupine ljudi, oziroma v danem slučaju nadoblast enega družabnega razreda, t. j. delavskega nad vsemi drugimi stanovni in razredi. Če imam diktaturo v rokah, kratkoma poveljujem in zapovedujem, kar se meni prav zdi ali kar se mi poljubi, drugi ljudje pa so zato tukaj, da me ubogajo in ročno in točno izpolnjujejo moja povelja. Če se kaj obotavljajo, jih prisilim k ubogljivosti s silo, z orožjem, z ječo, z mukami; če se mi poljubi ali prav zdi, jim postrežem z vislicami ali pa s kroglo.

Razne diktature.

Diktatur imamo na svetu veliko, skoro v vsaki deželi. V Ameriki komandirajo trusti kapitalistov, ki z denarjem napravijo, kar se jim poljubi. V južni Ameriki in v ostalem spanskem svetu zapovedujejo generali, ki z orožjem krote neposlušneže. Na Francoskem in v drugih evropskih deželah komandira denar, puška, zakon in ljudska neumnost in pohlevnost. Tudi na Ruskem ne poveljuje delavski razred, ampak komunistična stranka in v njej par sposobnih ljudi. Delavci nimajo, kakor drugod, tudi na Ruskem nobene besede. Oni ostanejo delavci, ki morajo delati, ubogati in prelivati svojo kri, če tako glasi zapoved. V Italiji diktira Mussolini. Sam je dejal, da sloni njegova moč na oboroženi sili.

Pot do diktature.

Kako pa pride človek, skupina ljudi ali stranka do diktature, do komande? Samo s silo in s silo ter nasiljem se obdrži. Kdor ima večjo silo, ga prevrne in stopi na njegovo mesto. Z oboroženo in denarno silo so prišli na površje kapitalisti. Rudeča armada, dobro hranjena in posteno plačana, drži pokonci Lenina in Trockega. Delavstvo pa dela, gara in uboga tako v Ameriki kot na Ruskem. Kdor preveč gordnja, joj! Po njem je!

Kje imamo diktaturo delavcev?

Diktature proletarijata ni nikjer. Vlade delavnega ljudstva ni za enkrat še pod božjim solncem. Povsod ima komando bajonet, denar in pa sposobnost ravnati z bajonetom in denarjem.

Ljudstvo nima od nobene diktature posameznih oseb ali strank, kot so danes, ničesar dobrega. Vse ostane pri starem, samo gospodar je drugi. Danes te suje in dere eden, jutri te bo drugi.

Na Ruskem vlada v «imenu proletarijata» nekaj oseb, na Angleškem pa poveljuje v «imenu ljudstva» denarni zakelj. In na Angleškem delavci boljše živijo kot na Ruskem. Kako to? Zato, ker so angleški delavci bolj izobraženi kot ruski. V izobrazbi je luč in luč razsvetljuje pot v temi. Angleški delavec si ne pusti vsega dopasti, ker boljše vidi in je bolj zaveden kot ruski. Zato tudi skup drži. Vendar tudi on se ni tam, kjer bi moral biti, drugače ne bi bil kapital na vrhu, ampak delavec. bi bil kapital na vrhu, ampak delo. revolucijo najprej na Angleškem, o revoluciji v Rusiji se mu še sanjalo ni. Zakaj?

Ali bo delavec večen suženj?

Ali je torej delavec obsojen, da ostane večen suženj? Ne! Je pot iz teme sužnosti v luč svobode in boljsega življenja. Imenuje se: izobrazba in sloga! Z izobrazbo bo postalo delavstvo kos kapitalistu in mu bo izvil iz rok puške,

kanone in denarni zakelj. Pridobilo si bo boljše socialne pravice, večji in močnejši čut solidarnosti, prepričalo se bo, da ne sme en delovni stan težiti za komando nad drugimi, ampak da morajo delavci, kmetje in inteligenca iskati rešitve v skupnem nastopu, če hočejo kaj doseči.

Ko pridejo vsi delovni stanovi do tega prepričanja, se bo začela resnična socialna revolucija, prišlo bo do vlade delavnega ljudstva. Dokler pa te zavesti ni, je vsaka revolucija le politična, ki pripelje na površje nove stranke in nove ljudi, ki dobro jedo in pijejo, pa naj se pišejo tako ali tako; ljudstvo pa gara in jih redi.

Zatorej pamet v roke! Proč s sanjami in s sleparijami! V slogi in izobrazbi je rešitev! Število delavnega ljudstva je porok, da ne more večno komandirati pešiča ljudi, ki imajo denar, silo in pamet. Izobrazba pa bo delavnemu ljudstvu razsvetlila pot do zmage.

A.

NAŠA POŠTA.

Zopet smo prejeli dva članka proti Pivkotovim pismom. Eden nosi naslov «Slovani bi se združili tudi brez Pivkota».

V drugem članku toži dopisnik o trpljenju naših ljudi na Primorskem in zavrača velik del krivde na Pivkote. Žal nam je, da ne moremo priobčiti teh člankov, ker so političnega značaja.

Dopisnikom. Tednik se urejuje drugače kakor dnevnik. V pondeljek se vsi daljši članki stavijo, druge dneve sledijo samo male novice in kratke gospodarske vesti. Zato članki, ki jih dobimo v torek ali sredo, radi zastarajo in da jih ne vržemo v koš, jih stisnemo v novice. Oprostite, toda ne gre drugače.

Tisk. S. Spazzal v Trstu.

Dr. A. Grusovin
v Gorici: Piazza Vittoria
(Travnik) v hiši Paternolli 21

Specijalist za kožne in spolne bolezni ter negovanje kože, perfekcioniran na dunajskih klinikah.

Sprejema od 9-12 in od 3-7 pop.

POZOR!

Zaloga Eternita za pokrivanje streh se je preselila iz Piazza Vittorio Veneto 4 v via Milano 14 (v isti ulici je Stokova trgovina).

Zobozdravniški
ambulatorij

via Genova št. 13, prvo nad.
TRST

Od 9-1, od 3-7
Govori se slovensko.

ADRIA-ČEVLJE

Izdelek Čevljarske zadruga v Mirna

dobiš v prodajalnah:

Trst, Via dei Rettori 1
Gorica, Corso Verdi 32

Trdni, elegantni čevlji, znani po vseh jadranskih deželah.

M. KRAINER

najcenejša manufakturna trgovina v Gorici - Via Rastello 31

Blago: bombažasto in volнено vsake barve za moške in za ženske.

Hlačovina iz prvih tovarn.

Novice, pozor! Oglejte si velikansko zalogo kotenine za perilo, rjuhe, blazine, vzmeti in kovtre, brisače in prte. Trliž za žimnice.

Dobite pa tudi: zefir za obleke in predpasnike, krminsko blago za srajce.

Vstop v trgovino je vsakomur prost, ne da bi bil prisiljen kupiti.

Raštelj 31.

Kmetovalci in zadruga!

Ako želite tomaževe žindre, superfosfata, čilskega solitra, kalijeve soli ali drugih umetnih gonjil:

Ako potrebujete posredovanj pri prodaji svojih pridelkov:

Ako želite pojasnil glede ustanovitve in poslovanja hranilnic ali drugih zadrug, obrnite se do

Zadružne zveze v Gorici

Corso Verdi 37-I,

Dr. L. Borovička

Trst - via Genova 13, 1.

Ordinira za kožne in spolne bolezni

od 10-12 in od 3-6

Zdravnik

Dr. Fr. Jakončič
Gorica

Via Carducci (Gospoška ul.) 6-I.
sprejema od 9-11 in od 3-4

„Alla Concorrenza“.

niške cene. — S. BASSAN - TRST - Via S. Spiridione 7.

Otvorila se je nova trgovina biškotov in slaščič po na nižjih cenah. Za razprodajalce tovarniške cene.

MILO FENDERL

je najboljše

Tovarna v Trstu, via Ghirlandaio št. 1

Tel. 430

Goriški okoličani, Brici, Gorjani, Kraševci

Kadar pridete v Gorico po opravkih, želite tudi v domačo gostilno, kjer vlada snaga in kjer se dobi dobra in poceni hrana. Kje? V gostilni „AL BON FURLAN“ v ulici sv. Ivana. Priporoča se za obilen obisk

JOSIP SFILIGOJ.

J. Pervanja - Trst, via Trionfo št. 3. najljubše priporoča slavn. občinstvu v mestu in na deželi svojo

trgovino jestvin

na drobno in na debelo. Cene ugodne, postrežba točna. Na željo se pošilja odjemalcem iz mesta blago franco na dom.

PODRUŽNICA

„Ljubljanske kreditne banke“ v Gorici

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon št. 50 — Brzjavni naslov: Ljubljanska banka.

CENTRALA: LJUBLJANA

Delniška glavnica in rezerve: 80 MILIJONOV.

Rezerva S H S kron 64 MILIJONOV.

PODRUŽNICE: Brežice, Kranj, Metkovič, Celje, Maribor, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Obreduje vloge na knjižice po 4 1/2%. Na daljšo odpoved vezane vloge po dogovoru.

— Nakup in prodaja vsakovrstnega tujega denarja. —

Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje.